Riksdagens finansutskott,
jordbruksdelegationen
RP 154/2022 **rd**

TILL RIKSDAGENS FINANSUTSKOTT, JORDBRUKSDELEGATIONEN

Finlands svenska 4H omfattar i sin helhet det utlåtande som Suomen 4H-liitto, genom VD Tomi Alakoski, lämnat gällande 4H-verksamheten i Finland. Utlåtandet är daterat 9.10.2022 och omfattar för språkgrupperna gemensamma fakta, påpekanden och understrykningar. 4H-verksamheten i Finland finansieras via statsbudgetsmomentet 30.10.55.

Likriktad verksamhet i hela Finland

4H-verksamheten i Finland är likriktad och den svenskspråkiga verksamheten delar syfte, mål och metoder med den finskspråkiga.

Kärnan i ungdomsarbetet sammanfattar vi genom vår verksamhetsmodell *Tre steg till arbetslivet.* Den åskådliggör hur 4H-verksamheten stöder barns och ungas uppväxt till företagsamma och ansvarskännande individer. Verksamheten stärker social kompetens, arbetslivs- och företagarfärdigheter. Viktiga egenskaper för att hantera den egna vardagen.

Hållbarhet är ett centralt tema inom vår strategi *Lära att lära*. Ett hållbart leverne innebär i vår organisation matfostran, välbefinnande från välmående skog samt intresse för och kunnande i cirkulärekonomi. Genom pedagogiken *lära genom att göra* får deltagarna en konkret insikt i de prioriterade teman.

Under de årliga matskolorna lär sig barn konkret om matens väg från jord till bord och tar dem ut på besök till primärproducenter. Samarbetet med Föreningen för skogskultur och med Finska Forstföreningens samt Suomen 4H-liitto kring skogsskoldagar möjliggör för hundratals svenskspråkiga elever att bekanta sig med skogens mångfald, skogsbruk och till skogen knutna yrken. Inom ramen för projektet Rejäl Handling insamlar 4H-ungdomar lantbruksplast. Denna konkreta miljöhandling inbringar årligen ca 64 000 kg plast från de svenskspråkiga orterna i Finland.

Klubbverksamheten i 4H når ut till de mest avlägsna byar, skapar mötesarenor och är en äkta motkraft mot marginalisering av barn och unga. Tonåringar engageras i verksamhet som syftar till att utveckla individens arbetslivsfärdigheter och många får sin första arbetserfarenhet genom att verka som klubbledare eller genom att ta emot arbetsuppgifter inom våra arbetspooler. Årligen förmedlas över 7 000 arbetstimmar till ungdomar i Svenskfinland. 4H-föreningarna sysselsätter i sina finlandssvenska

arbetspoler hundratals ungdomar. Inom 4H-företaget tränar ett trettiotal unga sina företagarfärdigheter.

4H-verksamheten står på en stadig grund tack vare anställd funktionär i varje förening. Vid sidan av den breda 4H-verksamheten deltar så gott som alla finlandssvenska 4H-föreningar i förverkligandet av Finlands regeringsinitiativ *Finlands modellens hobbygaranti*.

Fördelningen av statsstödet mellan den finskspråkiga och den svenskspråkiga 4H-verksamheten

Under de årliga resultatavtalsdiskussionerna mellan Jord- och skogsbruksministeriet, Finlands svenska 4H och Suomen 4H-liitto diskuteras fördelningen av statsstödet. Statsstödsfördelningsprocenten avtalas om i resultatavtalet mellan 4H-förbunden och ministeriet. Senaste år har statsstödsfördelningen varit 93,6%/6,4%.

Fördelningen är avtalad om i god anda utgående från öppna diskussioner.

I Finlands svenska 4Hs analys vägs in antal medlemmar, antal föreningar samt diverse jämförelser i verksamhetens omfång. På dessa parametrar baserar Finlands svenska 4H sin ansökan om statsstöd. Att överenskomma tillsammans om fördelningsprocenten har varit uppskattat.

Statsstödet till 4H-ungdomsarbete får inte skäras

Statsstödet till 4H-verksamheten var år 2022 4,105 miljoner euro. I budgetramen 2023 för Jord- och skogsbruksministeriet tilldelas 4H-verksamheten ett statsstöd på 3,805 miljoner euro.

Effekterna av en 7% nedskärning är ytterst dramatiska. Till följd mister i Finland 550 ungdomar sin arbetsplats, ungas inkomster från 4H-företagandet och 4H-sysselsättande verksamheten sjunker med 450 000 euro. 3 000 barn mister en förmånlig och lätt tillgänglig hobby genom att drygt 200 4H-klubbar inte kan förverkligas.

Den totala penningströmmen i 4H-organisationerna uppgår till 29 miljoner euro. Statsstödets andel av den totala finansieringen i Svenskfinland uppgår till 16%. Statsstödets funktion som hävkraft för att organisera 4H-verksamhet brett i Finland är betydande och ger ett ryggstöd i finansieringsförhandlingar med kommuner, organisationer och företag.

4H-föreningarna erhåller ett kommunalt bidrag för att delta i genomförandet av kommunens ungdomsarbete. Rysslands anfallskrig i Ukraina med en energikris och kraftigt ökande inflation som följd medför verkliga hot mot 4H-föreningarnas

verksamhet. En kraftig ökning av hyror för verksamhetsutrymmen, bränslepriser och övriga förnödenheter hotar den lokala närvaron i glesbygden och barns och ungas möjligheter till hobby och verksamhet. Nedskärning i statsstödet skulle avsevärt bidra till en utarmning av det lokala ungdomsarbetet.

4H-verksamheten är trimmad så, att marginaler inte finns. Om statsstödet sjunker ser vi med säkerhet att verksamheten minskar dramatiskt och i vissa kommuner är risken för att 4H-verksamheten helt upphör överhängande.

I stöd av ovananförda föreslår Finlands svenska 4H, att Riksdagen till statens budgetproposition 2023, moment 30.10.55 tillför 450 000 euro i statsstöd för 4H-verksamhet

Helsingfors 27 oktober 2022

FINLANDS SVENSKA 4H

Camilla Wahlsten
Verksamhetsledare